

یکشنبه 20 شهریور 13 شوال 11 سپتامبر

38 سال پیش در روز 11 سپتامبر سال 1973 میلادی حکومت منتخب سالوادور آنده ، رئیس جمهور شیلی در یک کودتای نظامی که سازمان سیا آن را طراحی کرده بود توسط ژنرال آگوستو پینوشه سرنگون شد ...

38 سال پیش در روز 11 سپتامبر سال 1973 میلادی حکومت منتخب سالوادور آنده ، رئیس جمهور شیلی در یک کودتای نظامی که سازمان سیا آن را طراحی کرده بود توسط ژنرال آگوستو پینوشه سرنگون شد . سالوادور آنده در جریان کودتا به طرز مشکوکی کشته شد. کودتای نظامی شیلی نقطه پایانی به چندین دهه دموکراسی در این کشور بود که به آن لقب «171#& سوئیس آمریکای جنوبی» را داده بودند. 3 سال پیش از این تاریخ ، در روز 4 سپتامبر سال 1970 میلادی سالوادور آنده با پیروزی در انتخابات ریاست جمهوری رئیس جمهور شیلی شده بود.

آنده بر یک ائتلاف شکننده که از میانه روها تا جناح چپ افراطی مائوئیست تشکیل شده بود ، اتکا داشت. او نخستین رئیس جمهور سوسیالیستی بود که با پیروزی در یک انتخابات قدرت را در یک کشور آمریکای لاتین به دست گرفت. از همان بدو ریاست جمهوری آنده با مشکلات زیادی مواجه شد.

برخی از این مشکلات ناشی از مخالفت اعضای جناح ائتلافی دولت با اصلاحاتی بود که آنده به آنها اقدام کرد. افزایش سطح دستمزدها ، ملی کردن معادن مس و شرکت های بزرگ شیلی از جمله تدابیر اجتماعی بودند که آنده اجرا کرد.

در عین حال ، سالوادور آنده دشمن بزرگتری داشت و آن مخالفان جناح راست بودند که در مجلس دارای اکثریت بوده و به طور پنهانی از سوی سازمان جاسوسی سیا حمایت می شدند.

جناح راست از حمایت مالی شرکت های چند ملیتی به ویژه تراست مخابراتی آتی اند تی برخوردار بود. عوامل سازمان سیا و شرکت های چند ملیتی به منظور تضعیف دولت آنده بی وقفه در حال دسیسه چینی و توطئه بودند.

اعتصاب ها اقتصاد کشور شیلی را فلج کرده بودند. نرخ تورم افزایش یافته و موجب شد تا زنان خانه دار در خیابان ها دست به تظاهرات بزنند.

سالوادور آنده برای مقابله با تهدیدهایی که از هر سو احاطه اش کرده بودند ناگزیر متوسل به نظامیان شد. در نوامبر سال 1972 میلادی ، ژنرال کارلوس پراتس ، فرمانده نیروی زمینی به مقام نخست وزیری و وزیر کشور منصوب گردید.

مجلس شیلی که اکثریت کرسی ها در اختیار جناح راست بود عرصه را به آنده تنگ کرده و مانع هرگونه اقدام از سوی رئیس جمهور شده بود ، حتی مجلس قصد برکناری او را از مقام ریاست جمهوری داشت.

بزودی برای آنده هیچ چاره ای به جز متوسل شدن به یک همه پرسی باقی نماند.

در این هنگام و زمانی که آنده قصد برگزاری یک همه پرسی را داشت ، ژنرال آگوستو پینوشه، فرمانده کل نیروهای مسلح شیلی با کمک توطئه و طرح یک نقشه کودتا توسط سازمان جاسوسی آمریکا سیا تصمیم می گیرد با توسل به زور به تجربه سوسیالیسم خاتمه دهد.

هنری کیسینجر ، وزیرخارجه آمریکا که از همان آغاز مخالف سرسخت سالوادور آنده بود ، دستور طراحی این کودتا را به سازمان سیا داده و از نزدیک اوضاع را زیر نظر داشت.

صبح روز 11 سپتامبر واحدهاي نيروي دريايي شيلي بندر والپازرو را اشغال مي کنند.

اندکي بعد ، سربازان ارتش به کاخ رياست جمهوري لاموندا در شهر سانتياگو که در سال 1804 ميلادي ساخته شده بود ، حمله کرده و کاخ را محاصره مي کنند.

افراد وفادار به آلنده به همراه شخص او دست به مقاومت مي زنند. حوالي ظهر به دستور پينوشه هواپيماهاي نيروهاي هوايي کاخ رياست جمهوري را بمباران کرده و سرانجام سربازان موفق به ورود به داخل کاخ مي شوند. سالوادور آلنده از مدافعتش مي خواهد تا کاخ را ترک کنند.

پس از اشغال کاخ توسط نظاميان ، آلنده به طور مشکوکی کشته مي شود. کودتاچيان ادعا مي کنند او با یک رگبار مسلسل خودکشي کرده است. سالوادور آلنده هنگام مرگ 65 سال داشت.

به اين ترتيب ، در روز 11 سپتامبر سال 1973 ميلادي حکومت منتخب سالوادور آلنده ، رئيس جمهور شيلي در یک کودتاي نظامي که سازمان جاسوسي سیا آن را طراحي کرده بود توسط ژنرال آگوستو پينوشه سرنگون شد.

پس از کودتا ، ده ها هزار نفر از مردم پایتخت دستگير شده و در استاديوم فوتبال شهر سانتياگو که به یک قتلگاه مبدل مي گردد ، محبوس مي شوند.

هزاران نفر در زندان هاي نظامي با توسل به وحشيانه ترين روش ها کشته شده و هرگز سرنوشت آنها مشخص نمي شود. حکومت وحشت بر شيلي سايه مي افکند ، دوره ديکتاتوري ژنرال آگوستو پينوشه تحت حمايت آمريکا که 16 سال طول کشيد ، سياهتريين دوران تاريخ شيلي محسوب مي شود.

سرانجام در سال 1989 ميلادي ژنرال پينوشه ناگزير به کناره گيري از قدرت شد و کشور شيلي به طور مسالمت آميزي بار ديگر راه دموکراسي را در پيش گرفت.

پينوشه به خاطر جناياتش هرگز مجازات نشد و در 10 دسامبر سال 2006 در سن 91 سالگي در شهر سانتياگو درگذشت.